

પરમાણુ નુકસાન ધારો 2010 અને સંબંધિત મુદ્દાઓ માટે નાગરિક જવાબદારી અંગે અવારનવાર પૂછવામાં આવતાં પ્રશ્નો અને જવાબો

ફેબ્રુઆરી 08, 2015

પ્રશ્ન 1. પ્રમુખ ઓબામાની ભારતની જાન્યુઆરી 25, 2015 ના રોજની મુલાકાત દરમિયાન યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સ સાથે કઈ સમજૂતી પહોંચી છે?

જવાબ. ભારત અને અમેરિકા નાગરિક પરમાણુ જવાબદારી સાથે સંબંધિત મુદ્દાઓ અંગે સમજૂતી પર પહોંચ્યા છે અને સપ્ટેમ્બર 2008 નો દ્વિપક્ષીય કરાર 123 નો અમલ કરાવવા વહીવટી વ્યવસ્થાના લખાણને અંતિમ સ્વરૂપ આપવામાં આવ્યું છે. જે આપણને ભારતમાં આંતરરાષ્ટ્રીય સહયોગથી પ્રત્યુત્તરો સ્થાપિત કરવા અંગે વ્યાપારી વાટાઘાટો તરફ આગળ વધારશે અને 2005-2008 ના નાગરિક પરમાણુ સમજૂતીની નોંધપાત્ર આર્થિક અને સ્વચ્છ ઊર્જા ક્ષમતાનો અનુભવ કરાવશે.

પ્રશ્ન 2. આ સમજૂતી કેવી રીતે પહોંચી હતી?

જવાબ. તે યાદ કરવામાં આવી શકે છે કે સપ્ટેમ્બર 2014 માં વડાપ્રધાનની અમેરીકાની મુલાકાત દરમિયાન, બે નેતાઓએ સંપૂર્ણપણે ભારત-યુએસ નાગરિક પરમાણુ સહકાર સમજૂતીનો અમલ કરવા માટે તેમની પ્રતિબદ્ધતાને પુષ્ટિ આપી અને નાગરિક અણુ ઊર્જા સહકારના અમલીકરણમાં આગળ વધવા અંગે સંપર્ક જૂથની સ્થાપના કરી હતી. અમેરિકી સરકારના પ્રતિનિધિઓ ઉપરાંત, વિદેશ મંત્રાલય, એટોમિક એનર્જી વિભાગ, ન્યુક્લીયર પાવર કોર્પોરેશન ઓફ ઇન્ડિયા લિમિટેડ (NPCIL), નાણા મંત્રાલય, કાયદા અને ન્યાય મંત્રાલયના પ્રતિનિધિઓનો જૂથમાં સમાવેશ થાય છે, તે ઉપરાંત, ભારતીય અને વેસ્ટિંગહાઉસ બાજુએ NPCIL અને અમેરીકા તરફે જનરલ ઇલેક્ટ્રીક કંપનીઓ સાથે સપાટીઓ બનાવવામાં આવી હતી. તે નવી દિલ્હી ખાતે (16-17 ડિસેમ્બર, 2014), વિયેના (6-7 જાન્યુઆરી 2015) અને લંડન (જાન્યુઆરી 21-22, 2015) ખાતે ત્રણ વખત મળ્યા હતા. આ ચર્ચાઓ પર આધારિત, સમજૂતીને જાન્યુઆરી 25, 2015 ના રોજ નેતાઓ દ્વારા પુષ્ટિ મળી હતી, જે નાગરિક પરમાણુ સહકાર, પર બે બાકી મુદ્દાઓ અંગે US પહોંચી હતી.

Q3. 2010 ના પરમાણુ નુકસાન ધારા (CLND એક્ટ 2010) અને 2011 ના CLND નિયમો માટે તેની નાગરિક જવાબદારીમાં સુધારો કરવા શું ભારત સહમત થયું છે? જો અત્યારે નહીં તો, શું તેમને ભવિષ્યમાં

જવાબ. આ એક્ટ અથવા નિયમોમાં સુધારો કરવા માટે કોઈ દરખાસ્ત થયેલ નથી.

પ્ર. 4. તો પછી CLND એક્ટ અંગે અમેરિકી ચિંતાઓ કેવી રીતે નિવારવામાં આવી છે?

જવાબ. કેસ લો અને કાયદાકીય ઇતિહાસમાં મદદથી સંપર્ક ગુપ માં ચર્ચાઓ પ્રવાહ દરમિયાન, દરમિયાન, ભારતીય બાજુએ પરમાણુ નુકસાન (CLND) માટે નાગરિક જવાબદારીની સુસંગતતા અને પરમાણુ નુકસાન (સીએસસી) માટે સહાયક વળતર પર સંમેલન સંબંધિત તેનું સ્થાન રજૂ કર્યું હતું. જવાબદારી માટે એકંદર જોખમ સંચાલન યોજનાના એક ભાગરૂપે ભારતીય પરમાણુ વીમા પૂલનો વિચાર પણ અમેરિકા તરફથી રજૂ કરવામાં આવ્યો હતો. ભારતીય પક્ષ દ્વારા રજૂઆતો, અને તેના લીધેની ચર્ચાના આધારે, એક સામાન્ય સમજૂતી કે ભારતનો CLND કાયદો સીએસસી સાથે સુસંગત છે, જેમાં ભારતમાં હસ્તાક્ષર કર્યા છે અને

બહાલી આપવાનો ઇરાદો છે.

પ્ર. 5 સીએસસી શું છે?

જવાબ. પરમાણુ નુકસાન (સીએસસી) માટે આનુષંગિક વળતર અંગે 1997 સંમેલનનો ઉદ્દેશ વિશ્વભરમાં જવાબદારી શાસન સ્થાપિત કરવાનો છે અને પરમાણુ અકસ્માતોનો ભોગ બનેલાઓ માટે ઉપલબ્ધ વળતર રકમ વધારવા માટેનો છે. રાજ્ય કે જે 1963 વિયેના સંમેલન અથવા 1960 પોરિસ સંમેલનનો પક્ષ હોય, સીએસસી માટે એક પક્ષ બની શકે છે. રાજ્ય કે જે આ સંમેલનોનો કોઈપણ પક્ષ ન હોય, જો તેનો પરમાણુ જવાબદારી અંગે રાષ્ટ્રીય કાયદો સીએસસી અને તેના પરિશિષ્ટની જોગવાઈ આથે સુસંગત હોય, કે જે સીએસસીનો અભિન્ન ભાગ હોય, તે સીએસસી માટે એક પક્ષ બની શકે છે. વિયેના અથવા પોરિસ સંમેલનો માટે ભારત પક્ષકાર ન હોવા છતાં, તેનો રાષ્ટ્રીય કાયદા એટલે કે CLND એક્ટના આધારે 29 ઓક્ટોબર, 2010 ના રોજ સીએસસી પર હસ્તાક્ષર કર્યાં.

પ્ર. 6. શું ભારતનો CLND એક્ટ એ સીએસસી સાથે સુસંગત છે?

જવાબ. CLND એક્ટ ની જોગવાઈઓ ઓપરેટરની કડક / નિરપેક્ષ કાનૂની જવાબદારીને સાંકળવાના સંદર્ભમાં સીએસસી અને વીમા અથવા નાણાકીય સુરક્ષા દ્વારા જવાબદારીનો વ્યાપ, પરમાણુ સ્થાપન, નુકસાન વગેરેની વ્યાખ્યાઓ, સીએસસી અને તેના પરિશિષ્ટ સાથે સંવાદિતામાં વ્યાપક રીતે છે. CLND એક્ટ, હકીકતમાં સીએસસી જેવી યોગ્ય આંતરરાષ્ટ્રીય જવાબદારી શાસન સાથે જોડવા ભારતને આધાર પૂરો પાડે છે. સીએસસીની કલમ XVIII જરૂરી બનાવે છે કે કરાર કરનાર પક્ષનો રાષ્ટ્રીય કાયદો કે જે વિયેના સંમેલન અથવા પોરિસ સંમેલન નો પક્ષ નથી, તેણે આ સંમેલન માટે પરિશિષ્ટ ની જોગવાઈઓ નું પાલન કરવું પડશે. CLND એક્ટ સંમેલન માટે પરિશિષ્ટ સાથે સુસંગત છે.

પ્ર 7. શું એક્ટ સીએસસી હેઠળ કલ્પનાચિત્ર પ્રમાણે પરમાણુ પ્લાન્ટ ઓપરેટર માટે જવાબદારી સાંકળે છે?

જવાબ. કલમ 4 (1) જણાવે છે કે પરમાણુ સ્થાપનના ઓપરેટર પરમાણુ ઘટનાને કારણે થયેલ પરમાણુ નુકસાન માટે જવાબદાર રહેશે. વધુમાં, કલમ 4 (4) જણાવે છે કે પરમાણુ સ્થાપનના ઓપરેટર ની જવાબદારી યુસ્ત રહેશે અને ખામીરહીત જવાબદારી ના સિદ્ધાંત પર આધારિત રહેશે. વિભાગ 8 (1) જણાવે છે કે તે પોતાની પરમાણુ સ્થાપન પ્રક્રિયા શરૂ કરે તે પહેલાં ઓપરેટર, તેની જવાબદારીને આવરી લેતી વીમા પોલિસી અથવા તેના જેવી અન્ય નાણાકીય સુરક્ષા લઈ રાખશે. આ એક્ટના લાંબા શિર્ષક સાથે આ બધી જોગવાઈઓ સ્પષ્ટ છે અને જવાબદારીઓ કડક છે તેની ખાતરી કરે છે, અને એક કોઈ ખામી વિનાની જવાબદારીભરી પદ્ધતિ મારફતે ઓપરેટરને સાંકળવામાં આવે છે. .

પ્ર. 8. કલમ 17 અને કલમ 17 (બી) માં સપ્લાયર સામે આશ્રયનો અધિકાર શું છે? શું તેઓ સંમેલન માટે પરિશિષ્ટની બહાર જતાં નથી?

જવાબ. એક્ટની કલમ 17 જણાવે છે કે અણુ સ્થાપનના ઓપરેટર, કલમ 6 અનુસાર પરમાણુ નુકસાન માટે વળતર ચૂકવ્યા પછી, આશ્રય કરવાનો અધિકાર રહેશે, જ્યાં-

એ. આવા અધિકાર સ્પષ્ટ લેખિત કરારમાં આપવામાં આવેલા હોય;

બી. અણુ ઘટના પેટન્ટ અથવા અવ્યક્ત ખામી અથવા પેટા પ્રમાણભૂત સેવાઓ સાથે સાધનો અથવા સામગ્રી સપ્લાયને સમાવતાં સપ્લાયર અથવા તેમના કર્મચારીના કૃત્યને લીધે પરિણમી હોય;

સી. પરમાણુ નુકસાન પહોંચાડવાના ઉદ્દેશ સાથે વ્યક્તિના કંઈ કરવા અથવા ન કરવાના કાર્યને પરિણામે અણુ ઘટના બની હોય.

સીએસસી માટે પરિશિષ્ટની કલમ 10 કલમો 17 (એ) અને 17 (સી) માં વિચારવામાં આવેલી પરિસ્થિતિઓ આવરી લે છે; કલમ 17 (બી) દેખીતી રીતે સીએસસી માટે પરિશિષ્ટ કલમ 10 માં જણાવવામાં આવેલ આશ્રય અધિકાર માટે જોડાયેલી પરિસ્થિતિઓ ઉપરાંતની છે. જો કે, કલમ 17 (બી) માં સૂચવાયેલ પરિસ્થિતિઓમાં, ઉત્પાદન જવાબદારી, ઠરાવો / પરિસ્થિતિઓ અથવા સેવા કરાર જેવી ક્રિયાઓ અને બાબતો સાથે સાંકળે છે. આ ઓપરેટર અને સપ્લાયર વચ્ચેના સામાન્ય કરારનો ભાગ છે. આ પરિસ્થિતિ નવી નથી પરંતુ કરારનું એક સામાન્ય તત્વ છે. આમ, આ જોગવાઈ ઉત્પાદન જવાબદારી અંગે ઓપરેટર અને સપ્લાયર વચ્ચે કરારમાં સંબંધિત કલમ સંદર્ભમાં / સાથે વાંચી શકાય છે. લાગુ કાયદા પર આધાર રાખવો તેમના કરારની શરતો પર સંમત થવું તે ઓપરેટર અને સપ્લાયર માટે મુક્ત છે. કરારના બંને પક્ષો વોર્ન્ટી મુજબ તેમની જવાબદારી ની હદનું સામાન્ય રીતે વર્ણન કરે છે અને ખુલાસો કરે છે અને કલમો કે જે સામાન્ય રીતે આવા કરારોનો ભાગ છે તેમની ખાતરી આપે છે.

કલમ 10 (એ) સીએસસી પરિશિષ્ટની કોઈપણ રીતે ઓપરેટર અને સપ્લાયર દ્વારા સંમત થયા મુજબના આશ્રય માટે આધાર સહિત ઓપરેટર અને સપ્લાયર વચ્ચે કરારના ઘટકોને કોઈપણ રીતે મર્યાદિત કરતા નથી. તેથી, ઉપરના કિસ્સામાં, જ્યાં સુધી કલમ 17 (બી) માં સપ્લાયર માટેના સંદર્ભનો સંબંધ છે, સીએસસી પરિશિષ્ટ કલમ 10 (એ) ની સંવાદિતા સાથે અથવા નહીં કે વિરોધાભાસમાં હોઈ શકે છે. તેની ઓપરેટર અને સપ્લાયર દ્વારા સંમત થયા મુજબની કરાર શરતો દ્વારા કાર્યરત થશે.

પ્ર. 9. શું કલમ 17 આશ્રયના ફરજિયાત વૈધાનિક અધિકારને સ્થાપિત કરે છે?

જવાબ. કલમ 17 જણાવે છે કે ઓપરેટરને આશ્રયનો અધિકાર રહેશે. જ્યારે તે ઓપરેટરને પ્રત્યક્ષ અધિકાર પૂરો પાડે છે, ત્યારે તે ફરજિયાત નથી, પરંતુ એક સક્રિય જોગવાઈ છે. બીજા શબ્દોમાં તે પરવાનગી આપે છે પરંતુ ઓપરેટરે કરારમાં સમાવેશ કરવા અથવા આશ્રયના અધિકારનો ઉપયોગ કરવાની જરૂર નથી. જો કે, કરારમાં આશ્રયનો અધિકાર પૂરો પાડવા માટે CLND એક્ટ હેઠળ કોઈ ફરજિયાત કાનૂની જરૂરિયાત ન હોવા છતાં, આશ્રયના અધિકાર સહિત જોખમ વિભાજન પદ્ધતિ હોવા માટે નીતિ કારણો હોઈ શકે છે. નીતિની બાબત તરીકે, NPCAL, કે જે એક જાહેર ક્ષેત્રનું સાહસ છે, અણુ સપ્લાય કરારમાં સમાવેલી જોગવાઈઓ કે જે 2011 ના CLND નિયમોના નિયમ 24 સાથે સુસંગત આશ્રયના અધિકાર માટે પૂરી પાડવાનો આગ્રહ રાખશે.

આ સંદર્ભે, પરમાણુ નુકસાન માટે ત્રાહિત પક્ષકારને વળતર આપવાની બજાર આધારિત પદ્ધતિ મારફતે ભંડોળ સ્ત્રોત પૂરું પાડીને આશ્રયના અધિકાર વિષે ઓપરેટર અને સપ્લાયર વચ્ચે વાટાઘાટોની સવલત આપવા ભારતીય અણુ વીમા પૂલ સ્થાપિત કરવામાં આવ્યા છે. તેમની સામે આશ્રયની વિનંતીનું જોખમ આવરી લેવા વીમા લેવા સપ્લાયર્સને સક્રિય કરશે. સીએસસી પરિશિષ્ટની કલમ 10 નિર્દિષ્ટ કરતી નથી કે ઓપરેટર અથવા સપ્લાયર કઈ સ્થિતિએ કરાર વાટાઘાટો કરી શકે છે.

પ્ર. 10. 'સપ્લાયર' કોણ છે? શું સપ્લાયર હંમેશા એક વિદેશી કંપની હોય છે?

જવાબ. CLND નિયમોનો નિયમ 24 સમજાવે છે કે 'સપ્લાયર' માં વ્યક્તિનો સમાવેશ થાય છે કે જે:

- (i) ઉત્પાદકો અથવા સપ્લાયરો, સીધી રીતે અથવા એજન્ટ મારફતે, સિસ્ટમ, સાધનો અથવા ઘટક અથવા કાર્યાત્મક સ્પષ્ટીકરણના આધારે એક માળખું બનાવે છે; અથવા
- (ii) સિસ્ટમ, સાધનો અથવા ઘટક અથવા માળખાની બાંધણીના ઉત્પાદન માટે વિકેતાને પ્રિન્ટ અથવા વિગતવાર ડિઝાઇન સ્પષ્ટીકરણો પૂરા પાડે છે અને ડિઝાઇન અને ગુણવત્તા ખાતરી માટે ઓપરેટરને જવાબદાર છે; અથવા
- (iii) ગુણવત્તા ખાતરી અથવા ડિઝાઇન સેવાઓ પૂરી પાડે છે.

સપ્લાયર હંમેશા એક વિદેશી કંપની ન પણ હોય; ઉપરના માપદંડ પૂરાં કરતી હોય તેવા સ્થાનિક સપ્લાયર્સ પણ હોઈ શકે છે અને

તે વિકેતા માટે વિગતવાર ડિઝાઇન સ્પષ્ટીકરણો અથવા છાપવા માટે બિલ્ડ પૂરૂ પાડતો હોવાથી કેટલાક કિસ્સાઓમાં ઓપરેટર (NPCIL) પોતે જ એક સપ્લાયર હોઈ શકે છે.

પ્ર. 11. CLND એક્ટ સિવાયનાં અન્ય કાયદા હેઠળ લાવવામાં આવતાં પરમાણુ નુકસાન વળતર માટે શું કલમ 46 દાવાઓને ગ્રાહ્ય માને છે?

જવાબ. કલમ 46 ના વ્યાપક અવકાશ અંગેની ચિંતા સ્થાનિક અને વિદેશી બંને સપ્લાયરો, દ્વારા ઊભી કરવામાં આવી રહી છે. CLND એક્ટની કલમ 46 જણાવે છે કે આ કાયદાની જોગવાઈઓ ઉપરાંત, અને જે તે સમય પૂરતો અમલમાં હોય તેવા કોઈપણ કાયદાને નિરર્થક નહિ બનાવતા, આ કૃત્ય સિવાય, અને તેમાંનું કંઈપણ ઓપરેટરને કોઈપણ પ્રક્રિયાથી મુક્તિ આપતાં, આવા ઓપરેટર વિરૂદ્ધ સ્થાપિત કરવામાં આવશે CLND કાયદો 2010 ની કલમ 46 માં ભાષા ટેલિકોમ રેગ્યુલેટરી ઓથોરિટી એક્ટ, વીમા કમિશન એક્ટ વીજળી એક્ટ, ભારત સિક્યુરિટીઝ એન્ડ એક્સચેન્જ બોર્ડ (સેબી) એક્ટ જેવાં અન્ય કેટલાક આવા કાયદાની ભાષા જેવી જ છે. આવા ભાષા અન્ય સંબંધિત કાયદાઓ તેમના સંબંધિત ડોમેન્સમાં ઉપયોગપાત્ર હોઈ ચાલુ રહે છે કે જે માટે નિયમિતપણે ધ્યાન આપવામાં આવે છે.

Q12. શું કલમ 46 આ સીએસસીના ઉલ્લંઘનમાં સપ્લાયર્સ સુધી વિસ્તરે છે?

જવાબ. ના, CLND એક્ટ ઓપરેટરને વ્યાપકપણે પરમાણુ નુકસાન માટે તમામ કાનૂની જવાબદારીને સાંકળે છે અને વિભાગ 46 બીજી કાયદાઓ હેઠળ પરમાણુ નુકસાન વળતર માટે દાવો લાવવા માટે આધાર રાખતો નથી. આ કલમ ઓપરેટરને વ્યાપકપણે લાગુ પડે છે અને સપ્લાયર સુધી વિસ્તરતી નથી કે જેને આ એક્ટ અપનાવવાના સમયે સંસદીય ચર્ચા દ્વારા પુષ્ટિ આપવામાં આવી છે. તેની નોંધ કરી શકાય છે કે CLND ખરડો મત દ્વારા અપનાવવામાં આવ્યો હતો. રાજ્યસભામાં બે સુધારામાં ખરડાની વિવિધ કલમો પર મત દરમિયાન છેલ્લે આંતર બાબતોની સાથોસાથ આ જોગવાઈ માં સપ્લાયર્સના સમાવેશની માંગ કરી છે કે જે CLND એક્ટની કલમ 46 બન્યા કે બંને સુધારા કલમ 46 માટે ખસેડવામાં આવ્યા હતા. જોગવાઈ કે જે સ્પષ્ટરીતે કાનૂનમાંથી બાકાત હતી તે અર્થઘટન કરીને કાનૂનમાં વાંચી શકાતી નથી. તે કાયદાનો સારી રીતે સ્થાપિત થયેલ સિદ્ધાંત છે કે દરેક કાનૂનનો કાયદો બનાવનારના હેતુ અનુસાર અર્થઘટન કરી શકાય છે (એમ / એસ. ટર્ટલ સેફ્ટી ઝ્લાસ ઇન્સ્ટ્રીઝ વી કમિશનર સેલ્સ ઓફ ટેક્સ યુપી 2007 (9) સ્કેલ 610 અને કેરળ રાજ્ય અને એએનઆર વી પીવી નીલકંઠન નાયર અને અન્ય , 2005 (5) 424).

Q13. શું કલમ 46 ભોગ બનનારને ઓપરેટર અથવા સપ્લાયર સામે વિદેશી કોર્ટમાં જવા માટે પરવાનગી આપે છે?

જવાબ. કલમ 46 ઓપરેટર સામે ઉપલબ્ધ હોય તેવા ઉપાયો વ્યાપકપણે આવરી લે છે. તે આ એક્ટ સિવાય, તેની સામે સંસ્થિત અન્ય કોઈ કાર્યવાહીથી ઓપરેટરને મુક્તિ આપતી નથી, તેમજ ભારતમાં અમલમાં હોય તેવા અન્ય કોઈ કાયદાથી ઘટાડો કરતી નથી. "ઉપરાંત નહીં અને માં ઘટાડો કરતી નહીં" જોગવાઈ તેના સામાન્ય સાદા અર્થમાં આપવામાં આવેલી હોવી જોઈએ. આવ્યો છે જેનો અર્થ થાય છે. કલમ 46 અન્ય કાયદાઓ લાગુ પાડવાને અસર કરી શકતી નથી. તેથી તે પરમાણુ નુકસાન માટે નાગરિક જવાબદારી સિવાયની બાબતોને આવરી લેતાં અન્ય કાયદાઓના ઉપયોગથી ઓપરેટરને મુક્તિ આપતી નથી. તે જ રીતે, ભોગ બનનારને વિદેશી કોર્ટમાં ખસેડવા કારણ આપતી નથી. વળતર લેવા પરમાણુ નુકસાનના ભોગ બનનાર માટે સ્થાનિક કાનૂની માળખું પૂરું પાડવું હકીકતમાં તે કાયદાના મૂળભૂત ઉદ્દેશની વિરૂદ્ધ હશે. CLND ખરડો અપનાવવા દરમિયાન વિદેશી કોર્ટના અધિકારક્ષેત્રને રજૂ કરવાના ચોક્કસ સુધારાનો ઇન્કાર કરવામાં આવ્યો હતો

Q14. સૂચિત વીમા પૂલ ઓપરેટરો અને સપ્લાયર્સ માટે કેવી રીતે કામ કરશે?

જવાબ. ભારત પરમાણું વીમા પૂલ જીઆઈસી અને 4 અન્ય પીએસયુ દ્વારા રચાયેલી જોખમ તબદીલી પદ્ધતિ છે જે ફૂલ રૂ 1500 કરોડ માંથી રૂપિયા 750 કરોડ ની ક્ષમતાનો સહયોગ કરશે. સંતુલન ક્ષમતાને ક્રમિક ધોરણે સરકાર દ્વારા યોગદાન અપવામાં આવશે. CLND એક્ટની કલમ 6 (2) હેઠળ પરમાણું ઓપરેટરની અને પૂલ એક્ટની કલમ 17 હેઠળ સપ્લાયર્સની જવાબદારીનું જોખમ ક્વર કરશે. પૂલ મહત્વના સપ્લાયર્સ કરતાં અન્ય સપ્લાયરો માટે એક ખાસ સપ્લાયર્સ 'આકસ્મિક નીતિ સહિત ત્રણ પ્રકારની નીતિઓનો વિચાર રજૂ કરે છે. ફરિયાદ કરનાર પ્રતિસ્પર્ધકો તરીકે ઓપરેટરો અને સપ્લાયરોએ એકબીજાની સામે જોવાના બદલે એક સાથે એક જોખમ વ્યવસ્થાના ભાગીદારો તરીકે એકબીજાને જોશે. તે યુએસ કે અન્ય સપ્લાયરો માટે હોવાના કારણે ભારતીય સપ્લાયર્સ તરીકે અગત્યનું છે. આંતરરાષ્ટ્રીય વર્કશોપ 26 વીમા પુલ જેવા કે ફાન્સ, રશિયા, દક્ષિણ આફ્રિકા અને યુએસ જેવા દેશોમાં વિશ્વભરમાં સંચાલન સાથે આંતરરાષ્ટ્રીય અનુભવ પર જાણકારીની આપ લે કરવા ભારતમાં યોજાશે

Q15. પૂલ હેઠળ કલ્પના વીમા પોલિસીઓ અને પ્રિમીયમ ના પ્રકારો કયા છે?

જવાબ. પૂલ કલમ 6 (2) CLND એક્ટ હેઠળ પરમાણું ઓપરેટર ની જવાબદારી લગતા જોખમો સાથે સાથે કલમ 17 હેઠળ સપ્લાયર્સ ની જવાબદારી આવરી લે છે: ત્રણ પ્રકારની નીતિઓનો વિચાર કરવામાં આવ્યો છે. ઓપરેટરો માટે ટાયર 1 નીતિ; ટર્ન કી સપ્લાયર્સ માટે ટાયર 2 નીતિ અને ટર્ન કી સપ્લાયર્સ સિવાયના અન્ય સપ્લાયરો માટે ટાયર 3 નીતિ. પ્રિમીયમ ની કિંમત અણુ સ્થાપનોની આસપાસ જોખમ સંભાવના, નુકસાનની શક્ય ગંભીરતા અને લોકો તેમજ મિલકત સામે સંસર્ગ જેવ પરિબલો પર આધાર રાખે છે. જોખમ મૂલ્યાંકન પર આધારિત પ્રિમીયમની ગણતરી કરવા જીઆઈસી, પૂલ સંચાલક, NPCIL અને અન્ય સાથે સંકળાયેલી છે. આ અભ્યાસને મદદ કરવા, ડીએઈ દ્વારા એક સંભવિત સુરક્ષા આકારણી આધારિત અભ્યાસ હાથ ધરવામાં આવ્યો છે. ભારતીય સંજોગોને અનુકૂળ થાય તેવી આંતરરાષ્ટ્રીય શ્રેષ્ઠ નવીન પ્રયાસો કરવા આ યોજના, વૈજ્ઞાનિક બજાર આધારિત, આધાર ચિહ્નિત છે.

Q16. શું આ કરદાતાને બોજરૂપ અને પરમાણું શક્તિનો ભર્ય વધારવા માટે કારણભૂત નહીં હોય?

જવાબ. તે સમજી લેવું જોઈએ કે કરદાતા અથવા સરકાર પર કોઈ વધારાનો બોજ નહીં હોય. CLND એક્ટને નાગરિક પરમાણું નુકસાન (રૂ 1500 કરોડ) માટે તેની મહત્તમ જવાબદારી આવરી લેવા નાણાકીય સુરક્ષા જાળવવા પહેલેથી જ NPCIL (ઓપરેટર)ની આવશ્યકતા છે. હાલમાં, NPCIL આ રકમ માટે બેંક ગેરંટી ઉઠાવી લે છે જેની સામે આ રકમ માટે તે વાર્ષિક ફી ચૂકવે છે. ભારત પરમાણું વીમા પૂલ (INIP) સાથે, માર્કેટ આધારિત આંતરરાષ્ટ્રીય શ્રેષ્ઠ અભ્યાસ અનુસરવામાં આવશે. NPCIL તે જ રકમ માટે પૂલ હેઠળ વીમો લઈ શકે છે અને તે રીતે વાર્ષિક ફી ચૂકવશે હવે તેણે પૂલને વાર્ષિક વીમા પ્રિમીયમ ચૂકવવો પડશે. વીમા કંપનીઓ તેમની પોતાની રીતે જાળવણી માટે સમર્થ ન બને ત્યાં સુધી સરકાર ખરેખર પ્રથમ થોડા વર્ષો સુધી વીમા પૂલ માટે રૂપિયા 750 કરોડ ઉપલબ્ધ કરશે. જો કે, સરકાર આ રકમ પર પ્રીમિયમનો, એક પ્રમાણસર શેર કમાઈ શકશે, જેનો માત્ર પરમાણું અકસ્માત કિસ્સામાં જ ઉપયોગ કરવામાં આવશે. ઓપરેટર અને સપ્લાયર્સ દ્વારા પ્રીમિયમ ચૂકવણીની પાવર પ્લાન્ટની કિંમત પર ન્યુનતમ અસર હોવાનું અપેક્ષિત છે. 26 વીમા પુલના આંતરરાષ્ટ્રીય અનુભવ છે કે ઓપરેટરો છોડના કુલ ભર્યનો માત્ર એક ખૂબ જ નાનો અપૂર્ણાંક ચૂકવે છે.

પ્ર. 17. CLND એક્ટ હેઠળ ચૂકવવાપાત્ર વળતર કેટલું છે?

જવાબ. CLND એક્ટની કલમ 6 (1) હાલમાં જણાવે છે કે દરેક પરમાણું ઘટનાની બાબતમાં જવાબદારી મહત્તમ રકમ ત્રણસો મિલિયન સ્પેશીયલ ડોલર ડાઇવર્સ (એસડીઆર) નો રૂપિયો સમકક્ષ રહેશે. 1 SDPની વર્તમાન કિંમત રૂ 87 છે, ત્રણસો મિલિયન એસડીઆર રૂ 2610 કરોડ જેટલા થાય. અધિનયમની કલમ 6 (2) જણાવે છે કે ઓપરેટરની મહત્તમ જવાબદારી રૂ 1500 કરોડ

રહેશે. કુલ જવાબદારી રૂ 1500 કરોડથી વધી જાય તેવા કિસ્સામાં, CLND ધારાની કલમ 7 (1) (એ) મુજબ, રૂ 1110 કરોડ ની આ ગેપ કેન્દ્ર સરકાર ના રૂ 2610 કરોડ દ્વારા પૂરવામાં આવશે. એક વખત તે સંમેલનનો એક પક્ષ બન્યા પછી, ભારત સીએસસી હેઠળ આંતરરાષ્ટ્રીય ભંડોળ એક્સેસ કરવા માટે સક્ષમ હશે.

CLND કાયદાની કલમ 7 (2) જણાવે છે કે કેન્દ્ર સરકાર સૂચવવામાં આવી શકે તે મુજબ, ઓપરેટરો પાસેથી આવી રકમ વસૂલ કરી "પરમાણુ જવાબદારી ફંડ" સ્થાપિત કરી શકે છે. પરમાણુ જવાબદારી ફંડનું બંધારણ કેટલાક સમયથી વિચારણા હેઠળ છે. આવા ફંડ હાલની અને નવી પરમાણુ પ્લાન્ટ પેદા શક્તિ પર આધારિત ઓપરેટરો પર નાના ચાર્જ નાખીને 10 વર્ષોમાં બાંધવાની ભલામણ કરવામાં આવેલ છે ગ્રાહકના હિતોને અસર થવાની ધારણા નથી.

પ્ર. 18. શું ઓપરેટરો અને સપ્લાયર્સને હાલમાં કાયદા હેઠળ પૂરી પાડવામાં આવતાં હાલના કરારો પર ભવિષ્યમાં વધુ વળતર ચૂકવવાનું કહેવામાં આવી શકે છે?

જવાબ. તત્કાલીન વિદ્યમાન કાયદા હેઠળ, ભવિષ્યમાં અધિનયમમાં વળતરની રકમના અને હાલના કરાર માટેના આદર સાથે સપ્લાયર્સ સામે આશ્રય પર તેની અસર શક્ય ઉન્નતીકરણ પ્રશ્ન બાબતમાં આપવામાં તેમજ કાયદા હેઠળ ફેરફાર કરવામાં હાલના કરારની શરતો બદલી શકતા નથી કે જે ન્યાયશાસ્ત્રની સ્થાપના કરી છે. કરાર હેઠળ એક પાર્ટીના મૂળ નિહિત અધિકારો પર અસર કરે છે, જે એક પૂર્વલક્ષી કાયદો કોર્ટમાં ટકી શકે તેમ નથી. એમ / એસ પુર્બાયલ કેબલ્સ એન્ડ કન્કટર પ્રા માં. લિમિટેડ વી આસામ સ્ટેટ ઇલેક્ટ્રિસિટી બોર્ડ અને અન્ય, [2012] 6 SCR 905, સુપ્રીમ કોર્ટે વિધાનસભા પાછલી અસરથી કાયદા બનાવી શકે છે, જોકે, ટેસ્ટ તે દૂર નિહિત અધિકારો લેવા અથવા નવા બોજો લાદી અથવા હાલની જવાબદારી બગડે નહીં તે રીતે આયોજન કરવું જોઈએ.

પ્ર. 19. આગામી પગલાં શું છે?

જવાબ. આપણો કાયદો અને આપણી પ્રેક્ટિસ સાથે સુસંગત તેમની પોતાની વાટાઘાટો સાથે અનુસરવા સધ્ધર ટેકનો-વાણિજ્યિક ઓફરો અને કરાર સાથે આવવા હવે તે કંપનીઓ પર આધારિત છે, જેથી કરીને આંતરરાષ્ટ્રીય સહયોગ સાથે બનેલ રિએક્ટર ભારતની ઊર્જા સુરક્ષા અને સ્વચ્છ ઊર્જા વિકલ્પો ભારતના મજબૂત કરવા ફાળો આપવાની શરૂઆત કરી શકાય છે.

ફેબ્રુઆરી 08, 2015